

Oddíl E – učební osnovy
I.1.C

ČESKÝ JAZYK

Charakteristika předmětu: ČESKÝ JAZYK ve čtyřletém gymnáziu

Obsah předmětu

Předmět český jazyk vychází ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace.

V jazykové výchově studenti získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování českého jazyka a k poznávání a rozlišování všech jeho dalších forem. Jazyková výchova vede studenty k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování. Při rozvíjení potřebných znalostí a dovedností se uplatňují a prohlubují i jejich obecné intelektové dovednosti, např. dovednosti porovnávat různé jevy a jejich shody a odlišnosti, třídít je podle určitých hledisek a dospívat k zobecnění. Český jazyk se tak od počátku vzdělávání stává nejen nástrojem získávání většiny informací, ale i předmětem poznávání.

V komunikační a slohové výchově se studenti učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení (mluvená i psaná), číst s porozuměním, kultivovaně psát a mluvit a rozhodovat se na základě přečteného i vnímaného textu. Studenti se učí výstižně formulovat a sdělovat své myšlenky, prožitky a pocity, rozumět různým typům textů, jež se vztahují k nejrůznějším situacím ve škole i mimo ni, analyzovat je a kriticky posuzovat jejich obsah. Učí se posuzovat a hodnotit také formální stránku textů a jejich výstavbu.

V českém jazyce je ve všech ročnících průběžně realizováno průřezové téma Mediální výchova, v průběhu celého studia mají všichni studenti možnost přispívat do školního časopisu Luštěniny. V předmětu český jazyk jsou využívány znalosti učiva z oblastí Člověk a společnost, Informační a komunikační technologie a Člověk a svět práce.

Časové vymezení předmětu

	vyučovací hodina	cvičení
I. ročník	1	X
II. ročník	1	X
III. ročník	2	X
IV. ročník	2	X

Organizace výuky

Hodiny českého jazyka a komunikační a slohové výchovy většinou probíhají

v kmenových učebnách. Pokud je to možné, jsou třídy na výuku jazyka děleny, většinou pracují celé třídní kolektivy pohromadě. Při dělení tříd se k práci

v českém jazyce využívá kromě kmenové třídy i učebna informatiky. K výuce jazykové výchovy a komunikační a slohové výchovy jsou využívány předepsané učebnice. V průběhu celého studia jsou studenti vedeni k práci s Pravidly českého pravopisu, Slovníkem spisovné češtiny pro školu a veřejnost i s dalšími jazykovými a encyklopedickými příručkami. Využívají českého národního korpusu (ČNK) v elektronické podobě. Studenti v rámci výuky společně pravidelně navštěvují Krajskou vědeckou knihovnu v Liberci.

Výchovné a vzdělávací strategie

Schopnost dorozumět se s ostatními lidmi a porozumět informaci je určujícím cílem, ke kterému se směřuje získáváním jednotlivých kompetencí:

Kompetence k učení

při interpretaci textů vedeme studenty ke kritickému přístupu k různým zdrojům informací

realizací skupinových referátů učíme studenty organizaci vlastní i skupinové práce

vedeme studenty k evaluaci a autoevaluaci

zadááme studentům individuální projekty

Kompetence k řešení problémů

zadání slohových úloh formulujeme tak, aby studenty podněcovalo k přemýšlení, rozvíjelo jejich kreativitu

při aplikaci učiva ze syntaxe vedeme studenty k logickému řešení zadání

individuální schopnosti a dovednosti rozvíjíme při slohu a plnění úkolů v terénu

při procvičování učiva vedeme studenty k zodpovědnosti za vlastní i společnou práci

týmovou práci při tvoření společných textů (např. reportáží) vedeme studenty k řešení problémových situací

zadááme individuální projekty

Kompetence komunikativní

přípravou a zpracováním referátů a řízenou interpretací textů vedeme studenty k rozvoji komunikativních dovedností

studenty učíme funkčnímu využívání nonverbální komunikace

společně navštěvujeme městskou knihovnu; některé domácí úkoly učíme studenty řešit s použitím internetu

publicistiku vyučujeme i v kontaktu s veřejností

při mluvních cvičeních studenty vedeme k provádění základních myšlenkových operací

výuku často vedeme formou dialogu a diskuse

klademe důraz na jazykovou kulturu žáků

studenty zapojujeme do práce ve školním divadelním souboru „Stopa“

umožňujeme studentům přispívat do školního časopisu „Luštěniny“

Kompetence sociální a personální

dramatizujeme zvolené texty; tím vedeme studenty k vytváření pravidel při práci; novou látku (nejen její procvičení) učíme studenty prezentovat formou skupinové práce

zúčastňujeme se besed s významnými osobnostmi kulturního a společenského života

studenty vedeme k autoevaluaci

Kompetence občanské

při besedách s hosty a diskusích v hodinách učíme studenty respektovat názor druhého

podporujeme studenty v samostudiu, učíme je vytvářet etické, kulturní a duchovní hodnoty při společných návštěvách divadla, přispíváním do „Luštěnin“, prací ve „Stopě“, na estetickém kurzu, na kurzu v Praze

Kompetence k podnikavosti

slovní zásobu v ČJ orientujeme na budoucí praxi studentů

učíme studenty uplatňování vlastní iniciativy a tvořivosti

studenty vedeme ke kritickému hodnocení dosažených cílů

učíme studenty korigovat činnost s ohledem na stanovený cíl

studenty motivujeme k dosahování úspěchu

Rozpracování vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu

I. ROČNÍK		
Učivo	Očekávané výstupy	Poznámky
<p>Jazyková výchova základní pojmy jazykovědy národní jazyk čeština a příbuzné jazyky nauka o písemné stránce českého jazyka pravopis nauka o zvukové stránce českého jazyka – spisovný a nespisovný projev syntax – jazykový rozbor (věty vedlejší, poměry mezi větami hlavními, slovosled, nepravidelnosti větné stavby)</p>	<p><i>student rozlišuje jednotlivé pojmy jazykovědy chápe smysl dobré znalosti rodného jazyka umí dát současný stav českého jazyka do kontextu s jeho historickým vývojem student rozlišuje spisovnou a nespisovnou stránku jazyka podle komunikační situace; zdůvodní užití spisovných a nespisovných jazykových prostředků rozpozná nepravidelnosti ve větné stavbě, dokáže odstranit chybné vazby samostatně používá SSČ a PČP dokáže pracovat s dalšími jazykovými příručkami</i></p>	<p>Realizováno PT mediální výchova</p>
<p>Komunikační a slohová výchova útvary publicistického stylu (reportáž, interview, fejeton) administrativní styl (žádost, životopis) literární životopis dopis jako literární útvar funkční styly mluvené a psané útvary prostě sdělovacího stylu mluvní cvičení řízení diskuse</p>	<p><i>rozlišuje spisovný a nespisovný projev rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení; aplikuje poznatky o jazyce a stylu správně užívá verbální a nonverbální prostředky naslouchá, nepřerušuje pracuje s informačními zdroji rozlišuje funkční styly</i></p>	<p>Realizováno PT mediální výchova Možnost přispívat do školního časopisu Luštěnín</p>

II. ROČNÍK

Učivo	Očekávané výstupy	Poznámky
--------------	--------------------------	-----------------

<p>Jazyková výchova funkční morfologie (podstatná jména, přídavná jména, zájmena, slovesa) nauka o slovní zásobě nauka o stavbě slov</p>	<p><i>student rozlišuje jednotlivé slovní druhy, rozpozná nepravidelnosti ve skloňování a časování správně užívá tvary cizích slov; spisovné tvary užívá adekvátně komunikační situaci zvládá zásady tvoření českých slov samostatně používá SSČ a PČP dokáže pracovat s dalšími jazykovými příručkami</i></p>	<p>Realizováno PT mediální výchova</p>
<p>Komunikační a slohová výchova vybrané útvary publicistického stylu (cestopisný fejeton, recenze, kritika) reklamní texty mluvní cvičení řízení diskuse</p>	<p><i>student rozvíjí vlastní tvořivé psaní pracuje s informačními zdroji rozpozná manipulaci v masmédiích rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení; aplikuje poznatky o jazyce a stylu správně užívá verbální a nonverbální prostředky naslouchá, nepřerušuje</i></p>	<p>Realizováno PT mediální výchova Možnost přispívat do školního časopisu Luštěniny</p>

III. ROČNÍK

Učivo	Očekávané výstupy	Poznámky
<p>Jazyková výchova syntax – prohlubování poznatků o větě jednočlenné a dvoječlenné složitější souvětí podřadné a souřadné interpunkce valenční teorie řeč přímá, nepřímá, polopřímá, nevlastní přímá jazykovědné disciplíny norma a kodifikace českého jazyka</p>	<p><i>student samostatně pracuje s PČP a SSČ; v písemném projevu zvládá lexikální, morfológický a syntaktický pravopis rozpozná nepravidelnosti ve větě stavbě, dokáže odstranit chybné vazby rozlišuje jednotlivé jazykovědné disciplíny a pojmy jazykovědy ví, jaký rozdíl je mezi normou a kodifikací jazyka seznamuje se se společnými znaky a s rozdíly mezi českým a slovenským jazykem</i></p>	<p>Realizováno PT mediální výchova. Kurs vysokohorské turistiky na Slovensku</p>
<p>Komunikační a slohová výchova esej opakování útvarů publicistického stylu (úvaha, recenze) polemika, diskuse odborný styl – výklad mluvní cvičení</p>	<p><i>student pozná a tvoří esej, úvahu, recenzi; ví, jak se od sebe vzájemně liší dokáže uvést příklady tvůrců eseje ze světové i české literatury správně užívá verbální a nonverbální prostředky naslouchá, nepřerušuje umí řídit diskusi tvoří výklad na odborné téma</i></p>	<p>Realizováno PT mediální výchova Možnost přispívat do školního časopisu Luštěniny</p>

IV. ROČNÍK

Učivo	Očekávané výstupy	Poznámky
Jazyková výchova předmaturitní systematizace učiva	<i>student zná vývoj českého jazyka a jeho postavení mezi slovanskými jazyky rozlišuje jednotlivé disciplíny a pojmy jazykovědy rozpozná spisovnou a nespisovnou stránku jazyka podle komunikační situace; zdůvodní užití spisovných a nespisovných jazykových prostředků rozlišuje způsoby obohacování slovní zásoby poznává slovní druhy orientuje se ve větných členech, ve druzích vět vedlejších, v poměrech mezi větami hlavními rozpozná nepravidelnosti ve větné stavbě, dokáže odstranit chybné vazby samostatně pracuje s PČP, SSČ a dalšími jazykovými příručkami; v písemném projevu zvládá lexikální, morfológický a syntaktický pravopis rozlišuje spisovnou a nespisovnou stránku jazyka podle komunikační situace; zdůvodní užití spisovných a nespisovných jazykových prostředků</i>	Realizováno PT mediální výchova
Komunikační a slohová výchova opakování jednotlivých slohových útvarů	<i>rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení; aplikuje poznatky o jazyce a stylu správně užívá verbální a nonverbální prostředky rozlišuje spisovný a nespisovný projev ví, jaké slohové postupy a útvary má užít v jednotlivých komunikačních oblastech a situacích pracuje s informačními zdroji rozvíjí vlastní tvořivé psaní rozezná fakta od názorů; umí řídit diskusi</i>	Realizováno PT mediální výchova. Možnost přispívat do školního časopisu Luštěniny.

I.1.C - Český jazyk

PAGE - 1 -

Doctrina - Podještědské gymnázium, s.r.o.